

TANTÁRGYI ADATLAP

PSZICHOLÓGIA

BMEGT52A004

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

PSZICHOLÓGIA

Azonosító

BMEGT52A004

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

Vizsgaérdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Séllei Beatrix docens sellei.beatrix@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Ergonómia és Pszichológia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.05.27.) az 580389/21/2026 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2026.05.27-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a pszichológia alapfogalmairól és legfontosabb folyamatairól, valamint betekintést nyerjenek az emberi viselkedés tudományos megközelítésébe. A kurzus nem csupán elméleti ismeretek átadására törekszik, hanem lehetőséget biztosít a saját élményű tapasztalatszerzésre, az önreflexióra és az aktív felfedezésre is. A hallgatók megismerik a gondolkodás, döntéshozatal, motiváció, érzelem, tanulás és társas működés pszichológiai hátterét, és ezek alkalmazhatóságát a mérnöki és gazdasági tanulmányok, valamint a későbbi szakmai gyakorlat kontextusában. A tantárgy támogatja a tudatosabb önismeret kialakítását, a saját működésmód megértését, valamint a pszichológiai szemlélet integrálását a műszaki és gazdasági gondolkodásba. A kurzus megalapozza a későbbi, pszichológiai ismereteket igénylő tárgyakat (pl. menedzsment, ergonómia), és hozzájárul a hallgatók együttműködési, problémamegoldási és reflektív készségeinek fejlődéséhez.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri az érzékelés, észlelés és figyelem jellemzőit, az észlelési illúziókat.
2. Ismeri az emlékezés szakaszait, típusait, folyamatát, az emlékezet fejlesztésének lehetőségeit.
3. Ismeri a tanulásméleteket, a klasszikus és operáns kondicionálás és a belátásos tanulás jellemzőit, a tanulási stílusokat.
4. Ismeri a gondolkodás típusait és folyamatát és a problémamegoldás szakaszait, a kreativitás jellemzőit.
5. Ismeri a személyészlelés jellemzőit, a személyészlelési torzításokat, a sztereotípiák és előítélet kialakulásának lehetséges okait, megelőzésük lehetőségeit.
6. Ismeri az attitűd összetevőit és az attitűddinamikát, a meggyőzés és befolyásolás működési sajátosságait.
7. Ismeri a szocializáció folyamatát, színtereit, a szociális tanulás, a szereptanulás és a munkahelyi szocializáció jellemzőit.
8. Ismeri a személyiség fogalmát, tanulmányozásának főbb megközelítéseit, az önismeret tényezőit.
9. Ismeri a motiváció tartalom- és folyamatelméleti modelljeit, az ösztönzés lehetséges eszközeit, módszereit.
10. Ismeri az érzelmek fiziológiai alapjait, sajátosságait, fajtáit és dinamikáját, az érzelmi intelligencia összetevőit.
11. Ismeri a stressz és a kiégés lehetséges okait, a stresszre adott reakció típusait, a kiégés tüneteit és a stresszkezelés lehetőségeit.
12. Ismeri a csoport formáit, a csoportfolyamatok, a csoportdinamika jellemzőit és a csoportalakulás szakaszait.

Képesség

1. Képes felismerni az egyszerű pszichológiai összefüggéseket és törvényszerűségeket.
2. Képes felhasználni a pszichológiai ismereteket a mindennapi hatékonyságának növelésére.
3. Képes megkülönböztetni a tudományos pszichológiát a pseudopszichológiától.
4. Képes arra, hogy a pszichológiai tudást alkalmazza későbbi tanulmányai során.
5. Képes utánanézni a mélyebb pszichológiai összefüggéseknek, tudja, hogy ezeket hogyan és hol keresse.
6. Képes felismerni, ha valakinek a környezetében pszichológiai segítségre van szüksége.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.
2. Folyamatos ismeretszerzéssel és a megszerzett ismeretek felhasználásával fejleszti önmagát.
3. Törekszik a pszichológiai tudását integrálni a mindennapjaiba (tanulás, magánélet, munka).
4. Nyitott a pszichológiai ismeretek befogadására.
5. Törekszik a pszichológiai tudását összekapcsolni a szakmai munkájával, keresi az interdiszciplináris kapcsolódási lehetőségeket.

Önállóság és felelősség

1. Rendszerszemléletben gondolkodik a pszichológiai ismeretek és az emberi jellemzőkről szóló tudásának felhasználásával.
2. Nyitott az új ismeretekre, valamint nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket.
3. Egyes helyzetekben – csapat részeként – együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában, valamint képes felismerni, hogy mikor van szükség külső segítségre.

Oktatásmódszertan

Interaktív tantermi előadások, és otthon feldolgozható online videók és podcastek, valamint írott segédanyagok.

Tanulástámogató anyagok

- Juhász Márta, Takács Ildikó (szerk.) (2010): Pszichológia. Typotex.
- Séllei B., Takács I. (2014): Pszichológia a gyakorlatban. Typotex Kiadó.
- Séllei B. (2025): A változás pszichológiája. Scholar Kiadó.
- Előadásanyagok letölthetők a tanszéki oktatástámogató portálról (<https://edu.gtk.bme.hu/>)

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy félévközi zh és az évvégi írásbeli vizsga eredménye alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában történik. A dolgozat alapvetően a megszerzett ismeretek és azok alkalmazásának ellenőrzésére irányul. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg, a tesztkérdések megválaszolásához rendelkezésre álló munkaidő 30 perc. 2. Az évközi zh elégséges (legalább 40%-os) teljesítése a vizsgára bocsátás feltétele. 3. A félév közben gamifikált feladatokkal lehetőség van pontgyűjtésre, amelyet a vizsgán használhatnak fel a hallgatók maximum a teljesítés 50%-áig. A pontgyűjtés az alábbi kategóriákban zajlik: aktív órai jelenlét (7*2 pont gyűjthető), mikrofeladatok elvégzése (7*4 pont gyűjthető), projekt kidolgozása (1*12 pont). Az aktuális félévben elérhető mikrofeladatok és projektek listája a kurzus moodle oldalán található. Ebből a portfólióból a résztvevők maguk választhatják ki a teljesítési utat. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés: online írásbeli vizsga, mely az érdemjegy 100%-át adja, vagy kiegészíthető félévközi pontszerzéssel 50%-ig.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- gamifikált feladatok: 50

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, hogy a 3.3. pont szerint megszerezhető pontszám legalább 40%-át elérje a hallgató. A megszerzett aláírás a TVSZ vonatkozó rendelete szerint érvényes.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	100
Jeles	85–100
Jó	71–84
Közepes	55–70
Elégséges	40–54
Elégtelen	< 40

Javítás és pótlás

1) Az évközi zárthelyi dolgozat javítására, pótlására a pótlási időszakban van lehetőség. Első alkalommal – díjmentesen pótolható vagy javítható. 2) Az évközi zárthelyi dolgozat, valamint a vizsga javítása esetén a korábbi és az új eredmény közül a későbbi eredményt vesszük figyelembe. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal, összevont formában ismételt kísérletet a sikertelen első pótlás javítására. 4) A gamifikált feladatok elvégzésére a szorgalmi időszak végéig van lehetőség.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Részvétel a kontakt tanórákon	14
Felkészülés a zh-ra	25
Felkészülés a vizsgára - kijelölt tananyag önálló elsajátítása	51
Gamifikált feladatok (opcionális)	0
Összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Szandi-Varga Péter oktatási dékánhelyettes 2026.05.04-én. Érvényes 2026.05.04-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Mi fán terem a pszichológia és hogy kerülök én erre a fára? (Pszichológiatörténet és önismeret)
- 2 Ki vagyok én? (Személyiségpszichológia)
- 3 Belső iránytűk (Motiváció, érzelem és jóllét)
- 4 A mindennapok fűszere (Stressz)
- 5 Közösségek (Csoportfolyamatok)
- 6 Tükrök és torzításai (Társas megismerés és befolyásolás)
- 7 A világ bennem (Az emberi információfeldolgozás)

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Ergonómia és Pszichológia Tanszék vezetője hagyja jóvá.